

kamuya ait yerlerden bir kısmının herhangi bir amaçla işgalinin harca bağlanabileceğine ancak yolun kiralanamayacağı hk

Danıştay, bir başka kararında , kamuya ait yerlerden bir kısmının herhangi bir amaçla işgalinin harca bağlanabileceğine ancak yolun kiralanamayacağına karar vermiştir:

Dan. 8. D, E. 1992/3452, K. 1992/3497, T. 14.12.1992

“(…) Bu durumda, adli yargı yerince, davacı vakfın anılan yerde kiracı olduğunun saptanmasına karar verilmiş ise de; 2886 sayılı Devlet İhale Yasası kuralları uyarınca yapılmış olan herhangi bir kira sözleşmesi bulunmadığı gibi, **kamuya ayrılmış bir sokağın, bir yolun kiraya verilmesine olanak bulunmamasına**, yerin geçici olarak istendiği anda eski durumuna getirilmesi koşuluyla ve 1984 yılında yapılan kültür etkinlikleri nedeniyle kısa bir süre için verilmesine karşın, davalı idare işlemini yalnızca adli yargı kararına dayanarak iptal eden mahkeme kararında yasal isabet bulunmamaktadır.”

Bu kararların yanı sıra Danıştay’ın kamusal malların kiraya verilebileceği yönünde kararları da bulunmaktadır. Yüksek mahkeme bir kararında, belediyenin gelir vergisi borcu nedeniyle belediye sınırlarında yer alan parktaki büfeden elde edilen kira gelirinin haczedebileceğine, kira konusu malın amme emlaki olmasının bu sonucu etkilemeyeceğine karar vermiş ve davacı belediyenin kira gelirlerinin kamu hizmetine tahsis edilmesi nedeniyle haczinin mümkün olamayacağı iddiasının yerinde olmadığı kanaatine varmıştır

“1580 sayılı Belediye Kanununun 19. maddesinin 7. bendinde

'Belediye vergi ve resimleri' üzerine haciz konulmaması, belediyelerin hak, salahiyet ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Bu haliyle Belediyelerin özel mülkiyetindeki gayrimenkul gelirlerinin haczine bir engel bulunmadığı, amme emlakinden olup umuma tahsis edilen yerlerden sağlanan gelirler ise, kamu geliri niteliğinde bulunduğundan kural olarak haciz işlemine konu edilemeyecekleri anlaşılmaktadır. Bununla beraber, **mevzuatta ve uygulamadaki değişiklikler nedeniyle, umuma mahsus bu yerlerin, sözleşmeye dayalı olarak üçüncü kişilerin istifadelerine terk edildiği de görülmektedir.** Özellikle, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 74. maddesinde 'Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi mülkiyetin gayri ayni hak tesisi Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir' denilmekte, **amme emlakinden sayılan yerlerin de kiralanabileceği öngörülmektedir.** Taraflar arasındaki sözleşmeye dayalı kiralama nedeniyle elde edilecek gelirin, belediye vergi ve resimi başka bir ifadeyle kamu geliri niteliğinde olmadığından kuşku duyulamaz. Kiralanan yerin amme emlakinden bulunması, sözleşmeye dayalı bu gelirin, Belediyenin haczi mümkün özel geliri niteliğinde sayılmasına engel değildir."

Danıştay'ın bu ve benzeri diğer kararlarında, kamu malından elde edilen "kira" gelirinin haczedilebilmesi, bizatihi tarafları arasındaki hukuki ilişkiyi kira sözleşmesi haline getirmez. Bu bakımdan her iki hususu ayrı değerlendirmek isabetli olacaktır. Kaldı ki yargı kararlarında, kamusal malların kira sözleşmesine konu edilebileceği eğiliminin artışı değil fakat hacze konu edilebilecek kamu geliri türlerinin artışı gözlenmektedir.

Dan. 4. D, E. 1992/2797, K. 1993/1731, T. 20.04.1993

Dan. 4. D, E. 1992/3386, K. 1993/3528, T. 06.07.1993,

Dan. 4. D, E. 1994/37, K. 1994/3644, T. 14.06.1994